

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **08 Право**
Спеціальність **081 Право**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **Право**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри
правового регулювання економіки

Олег ЛУК'ЯНЧИКОВ

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового регулювання економіки.

Протокол № 6 від 17.01.2023 р.

Розробник:

Лисяк Олександр Іванович, к.ю.н., доц. кафедри правового регулювання економіки.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри –розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Правове регулювання ринку земель» є вибірковою навчальною дисципліною, що вивчається здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Право» спеціальності 081 Право. Вона забезпечує вивчення та аналіз нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини щодо функціонування ринку земель; засвоєння теоретичних знань про земельний фонд України, право власності та право користування землями України як основами для функціонування ринку земель; набуття навичок застосування отриманих знань на практиці; вміння вирішувати правові ситуації згідно нормативно-правових актів земельного законодавства.

Актуальність та важливість вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання ринку земель» зумовлена реформаційними процесами, що відбуваються як в правовій так і політичній сферах життєдіяльності держави. Вивчення дисципліни «Правове регулювання ринку земель» спрямоване на засвоєння здобувачами основних засад правової регламентації правовідносин щодо відчуження та набуття земельних ділянок в умовах ринкової економіки, досягнення всебічного глибокого розуміння природи і сутності земельно-правових відносин.

Головними завданнями навчальної дисципліни «Правове регулювання ринку земель» є: отримання здобувачами знань, які дозволять вільно орієнтуватися в нормативно-правових актах, які регулюють ринок земель; опанування необхідних теоретичних положень, засвоєння сутності земельно-правових категорій; змісту земельно-правових інститутів як основ функціонування ринку земель; розуміння змісту норм земельного права, вміння тлумачити їх та правильно застосовувати при вирішенні практичних ситуацій; набуття досвіду науково-дослідної роботи у галузі земельного законодавства та його впливу на функціонування ринку земель.

Метою дисципліни є формування знань про правове регулювання ринку земель та основних умінь по застосуванню нормативно-правових актів, що регулюють ринок земель, порядку та механізмів правового регулювання ринку земель, щодо напрямків державної регуляторної політики земельним ринком, порядку відчуження земельних ділянок, орієнтування здобувачів на потреби держави у сфері правовідносин з функціонування ринку земель, підготовка кваліфікаційних фахівців, які б могли успішно працювати в ринкових умовах, формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо діяльності у сфері, пов'язаній із функціонуванням ринку земель.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність суспільних відносин щодо правового регулювання земельного фонду України, щодо набуття та припинення прав на земельні ділянки, порядку та механізмів відчуження земельних ділянок або прав на них.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Цивільне право (бакалаврський рівень)	Господарські договори
Господарське право (бакалаврський рівень)	Виробнича практика

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.	
Здатність працювати в команді. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.	
Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.	
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.	Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.	
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правові засади земельних відносин як основа для функціонування ринку земель.

Тема 1. Загальні положення про правове регулювання ринку земель в Україні.

Поняття і предмет правового регулювання ринку земель. Об'єкти та суб'єкти ринку земель. Правовий аналіз періоду формування ринку землі в Україні. Земельний мораторій та відкриття ринку земель в Україні.

Поняття, особливості і класифікація джерел правового регулювання ринку земель. Конституція України – основне джерело правовідносин у сфері ринку землі. Закони як джерела правового регулювання ринку земель. Підзаконні акти як джерела правового регулювання ринку земель. Судові рішення в системі джерел правового регулювання ринку земель. Міжнародно-правові акти як джерела правового регулювання ринку земель.

Тема 2. Загальна характеристика земельного фонду України.

Склад та цільове призначення земель України. Загальна характеристика земель житлової та громадської забудови. Загальна характеристика земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Загальна характеристика земель оздоровчого призначення. Загальна характеристика земель рекреаційного призначення. Загальна характеристика земель історико-культурного призначення. Загальна характеристика земель лісгосподарського призначення. Загальна характеристика земель водного фонду. Загальна характеристика земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.

Тема 3. Правове регулювання земель сільськогосподарського призначення.

Поняття земель сільськогосподарського призначення та порядок їх використання. Визначення пріоритетності земель сільськогосподарського призначення в умовах відкриття ринку землі. Загальна характеристика земельних ділянок державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Використання земельних ділянок з меліоративними системами.

Збереження права на землю сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, особистих селянських і фермерських господарств. Загальна характеристика земель сільськогосподарських підприємств. Визначення місця розташування земельних ділянок громадян при ліквідації сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Розподіл несільськогосподарських угідь при ліквідації сільськогосподарських підприємств. Загальна характеристика земель фермерського господарства. Загальна характеристика земельних ділянок особистих селянських господарств.

Землі для сінокосіння і випасання худоби. Земельні ділянки для садівництва. Земельні ділянки для городництва.

Особливості використання та розпорядження земельними ділянками, розташованими у масиві земель сільськогосподарського призначення, а також полезахисними лісовими смугами, які обмежують такий масив.

Тема 4. Право власності на землю як основа для функціонування ринку земель.

Зміст права власності на землю. Земельна ділянка як об'єкт права власності. Земельна ділянка як об'єкт цивільних прав. Суб'єкти права власності на землю.

Право власності на землю громадян. Право власності на землю юридичних осіб. Право власності на землю територіальних громад. Право власності на землю держави. Право власності на землю іноземних держав. Спільна власність на земельну ділянку.

Виникнення права спільної часткової власності на земельну ділянку. Володіння, користування та розпорядження земельною ділянкою, що перебуває у спільній частковій власності. Спільна сумісна власність на земельну ділянку. Особливості набуття і реалізація права довірчої власності на земельні ділянки.

Права власників земельних ділянок. Обов'язки власників земельних ділянок.

Тема 5. Право землекористування та обмеження прав на землю як необхідні складові у функціонуванні ринку земель.

Право постійного користування земельною ділянкою. Право оренди земельної ділянки. Право приватного партнера, зокрема концесіонера, на земельну ділянку.

Права землекористувачів. Обов'язки землекористувачів. Обов'язки підприємств, установ та організацій, що проводять розвідувальні роботи. Обов'язки користувачів бурштиноносними надрами, що проводять розвідувальні роботи та/або видобування бурштину.

Право земельного сервітуту. Зміст права земельного сервітуту. Види права земельного сервітуту. Порядок встановлення земельних сервітутів. Дія земельного сервітуту. Припинення дії земельного сервітуту. Порядок встановлення земельних сервітутів на землях державної, комунальної власності.

Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови. Підстави набуття і зміст права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

Добросусідство та його зміст. Попередження шкідливого впливу на сусідню земельну ділянку. Наслідки проникнення на земельну ділянку гілок і коренів дерев.

Обов'язки щодо визначення спільних меж. Відновлення меж. Спільне використання межових споруд. Використання дерев, які стоять на межі земельних ділянок.

Обмеження прав на землю. Поняття обмеження у використанні земельних ділянок, обтяження прав на земельну ділянку. Обтяження прав на земельну ділянку, обмеження у використанні земель.

Охоронні зони. Зони санітарної охорони. Санітарно-захисні зони. Зони особливого режиму використання земель.

Змістовий модуль 2. Правові засади функціонування ринку земель.

Тема 6. Набуття права на землю громадянами та юридичними особами як передумови функціонування ринку земель.

Підстави набуття права на землю із земель державної та комунальної власності. Передача земельних ділянок державної власності у комунальну власність чи земельних ділянок комунальної власності у державну власність.

Порядок безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами. Набуття права на земельну ділянку за давністю користування (набувальна давність).

Приватизація земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Приватизація земельних ділянок членами фермерських господарств. Право несільськогосподарських підприємств, установ та організацій на землю.

Перехід права на земельну ділянку у разі набуття права власності, господарського відання, оперативного управління на об'єкт нерухомого майна (крім багатоквартирного будинку), об'єкт незавершеного будівництва, спеціального майнового права на об'єкт незавершеного будівництва, що розміщені на ній.

Норми безоплатної передачі земельних ділянок громадянам. Повноваження органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування щодо передачі земельних ділянок у власність або у користування. Порядок надання земельних ділянок державної або комунальної власності у користування. Порядок

передачі земельних ділянок в оренду. Виникнення права на земельну ділянку. Оформлення речових прав на земельну ділянку. Поновлення договору оренди землі, договору про встановлення земельного сервітуту, договорів про надання права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

Тема 7. Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів.

Продаж земельних ділянок державної чи комунальної власності та набуття прав користування ними. Порядок продажу земельних ділянок державної та комунальної власності громадянам та юридичним особам. Особливості продажу земельних ділянок державної або комунальної власності іноземним державам, юридичним особам, створеним та зареєстрованим відповідно до законодавства іноземної держави.

Набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення

Набуття права власності на земельні ділянки на підставі цивільно-правових угод. Зміст угод про перехід права власності на земельні ділянки. Застава земельних ділянок або прав на них.

Тема 8. Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах.

Обов'язковість продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або передачі їх у користування на конкурентних засадах (на земельних торгах). Земельні торги. Підготовка лотів для продажу на земельних торгах. Підготовка до проведення та порядок проведення земельних торгів. Встановлення результатів земельних торгів. Оприлюднення результатів земельних торгів.

Тема 9. Правове регулювання припинення прав на землю.

Підстави припинення права власності на земельну ділянку. Підстави припинення права користування земельною ділянкою.

Добровільна відмова від права власності або права постійного користування земельною ділянкою. Підстави для примусового припинення прав на земельну ділянку. Порядок припинення права користування земельними ділянками, що використовуються з порушенням земельного законодавства.

Припинення права власності на земельну ділянку особи, якщо земельна ділянка не може належати їй на праві власності та/або у зв'язку з порушенням обов'язку щодо її відчуження протягом встановленого законом строку.

Викуп земельних ділянок для суспільних потреб. Примусове відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності, примусове вилучення земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності.

Конфіскація земельної ділянки. Перехід права власності на земельні ділянки, що перебувають у користуванні. Порядок вилучення земельних ділянок із постійного користування. Особливо цінні землі та порядок припинення прав на них. Порядок погодження питань, пов'язаних з викупом земельних ділянок для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.

Тема 10. Міжнародний досвід функціонування ринку земель.

Міжнародний досвід формування власності на землю. Моделі функціонування ринку землі у міжнародній практиці. Особливості міжнародного досвіду регулювання ринку земель сільськогосподарського призначення та їх адаптація до українських реалій.

Перелік практичних (семінарських), а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Під час викладання дисципліни «Правове регулювання ринку земель» застосовуються наступні методи:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний (розповідь, лекція, пояснення, демонстрація наочного матеріалу (таблиці, схеми, презентації) (Теми 1-10).

2. Частково-пошуковий, або евристичний, метод (студенти під керівництвом викладача самостійно розмірковують, розв'язують проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, узагальнюють) (Теми 1-10).

3. Дослідницький метод – метод навчання, який передбачає творче застосування практичних знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку. Аналіз і систематизація одержаних результатів, формулювання висновків. (Теми 1-10).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яка передбачає такі контрольні заходи:

поточний контроль що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях, шляхом оцінювання рівня володіння студентами теоретичним матеріалом та правильністю виконання практичних та ситуаційних завдань, які максимально оцінюються в 5 балів за кожне (максимально всього 40 балів).

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає тестові завдання та оцінюється максимально в 10 балів за роботу. Такий контроль проводиться 2 рази за семестр (максимально 20 балів).

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 14-ти завдань різного виду, з яких: 10 завдань у вигляді тестових запитань (максимально за виконання кожного завдання по 1 балу), 3-х стереотипних завдань на перевірку теоретичного матеріалу (максимально за виконання кожного завдання по 5 балів), які дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни, а також 1 ситуаційної задачі (максимально за виконання якої 15 балів), яка передбачає вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів,

мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімум можлива кількість балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру – 35 та мінімум можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного та модульного контролю за накопичувальною системою. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточного, модульного та підсумкового контролю дорівнює або перевищує 60.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Правові засади земельних відносин як основа для функціонування ринку земель.			
ТЕМА 1.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 1 на тему: «Загальні положення про правове регулювання ринку земель в Україні».	Активна робота	
	Практичне заняття за темою 1 «Загальні положення про правове регулювання ринку земель в Україні».		
	<i>Самостійна робота</i>		
Судові рішення в системі джерел правового регулювання ринку земель. Міжнародно-правові акти як джерела правового регулювання ринку земель. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5	
ТЕМА 2.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 2 на тему: «Загальна характеристика земельного фонду України»	Активна робота	
	Практичне заняття 2 за темою «Загальна характеристика земельного фонду України».		
	<i>Самостійна робота</i>		
Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5	
ТЕМА 3.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 3 на тему: «Правове регулювання земель сільськогосподарського призначення».	Активна робота	
	Практичне заняття 3 за темою «Правове регулювання земель сільськогосподарського призначення».		
	<i>Самостійна робота</i>		

	Особливості використання та розпорядження земельними ділянками, розташованими у масиві земель сільськогосподарського призначення, а також полежащими лісовими смугами, які обмежують такий масив. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
ТЕМА 4.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 4 на тему: «Право власності на землю як основа для функціонування ринку земель».	Активна робота	
	Практичне заняття 4 за темою «Право власності на землю як основа для функціонування ринку земель».		
	<i>Самостійна робота</i>		
Права власників земельних ділянок. Обов'язки власників земельних ділянок. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5	
ТЕМА 5.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 5 на тему: «Право землекористування та обмеження прав на землю як необхідні складові у функціонуванні ринку земель».	Активна робота	
	Практичне заняття 5 за темою «Право землекористування та обмеження прав на землю як необхідні складові у функціонуванні ринку земель».		
	<i>Самостійна робота</i>		
Охоронні зони. Зони санітарної охорони. Санітарно-захисні зони. Зони особливого режиму використання земель. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка та написання контрольної роботи.	Перевірка контрольної роботи	10	
Змістовий модуль 2 Правові засади функціонування ринку земель			
ТЕМА 6.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 6 на тему: «Набуття права на землю громадянами та юридичними особами як передумови функціонування ринку земель»	Активна робота	
	Практичне заняття 6 за темою «Набуття права на землю громадянами та юридичними особами як передумови функціонування ринку земель».		
	<i>Самостійна робота</i>		
Повноваження органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування щодо передачі земельних ділянок у власність або у користування. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5	
ТЕМА 7.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 7 на тему: «Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів».	Активна робота	

	Практичне заняття 7 за темою «Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів».		
	Самостійна робота		
	Вивчення теоретичного матеріалу, огляд джерел за пройденими матеріалами. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
ТЕМА 8.	Аудиторна робота		
	Лекція 8 на тему: «Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах».	Активна робота	
	Практичне заняття 8 за темою «Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах»		
	Самостійна робота		
	Вивчення теоретичного матеріалу, огляд джерел за пройденими матеріалами. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
ТЕМА 9.	Аудиторна робота		
	Лекція 9 на тему: «Правове регулювання припинення прав на землю».	Активна робота	
	Практичне заняття 9 за темою «Правове регулювання припинення прав на землю».		
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Virшення практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
ТЕМА 10.	Аудиторна робота		
	Лекція 10 на тему: «Міжнародний досвід функціонування ринку земель».	Активна робота	
	Практичне заняття 10 за темою «Міжнародний досвід функціонування ринку земель».		
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка та написання контрольної роботи. Підготовка до екзамену.	Перевірка контрольної роботи	10
Екзамен			40
Загальна кількість балів			100

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України. Основний Закон України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 23.03.2023).
2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 23.03.2023).
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31.03.2020 р. № 552-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).

4. Закон України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» від 04.11.2021 р. № 1865-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1865-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17.06.2020 р. № 711-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).
6. Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» від 13.04.2020 р. № 554-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20/print> (дата звернення: 23.03.2023).
7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021 р. № 1423-IX. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).
8. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії рейдерству» від 05.12.2019 р. № 340-IX. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/340-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).
9. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо продажу земельних ділянок та набуття права користування ними через електронні аукціони» від 18.05.2021 р. № 1444-IX. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1444-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).

Додаткова

9. Корнєєв, Ю. В. Проблеми правового регулювання ринку землі в сучасних умовах / Корнєєв Ю. В., Балінська В. О., Ланкін С. В. // Юридичний науковий електронний журнал – електронне фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. – 2021. – № 10. – С. 262-264. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45553/1/ZNU_2021_10_P.262-264.pdf
10. Кузьменко Л.Г. Міжнародний досвід регулювання ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. 6(1). С. 84–89 URL: <http://spne.ukma.edu.ua/article/view/239041/237583>
11. Лисяк О.І. Методичні рекомендації з курсу «Земельне право» для студентів юридичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків. 2020. 59 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1A4vnCwDP7KqriXT-NAmxoHXiwbVWX2yF/view?usp=sharing>
12. Лисяк О.І. Правовий аналіз деяких проблемних питань удосконалення системи норм чинного законодавства в аграрному секторі України. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». 2022. Випуск 35. С. 121 – 126. URL: <https://drive.google.com/file/d/16Xyo1xQC77HjWGCsLDV7rIHRKZy8j8un/view?usp=sharing>
13. Лисяк О.І. Правовий аналіз проблем надкористування в Україні. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». 2021. Випуск 33. С. 46-51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2021_33_8
14. Лисяк О.І. Щодо окремих питань правового регулювання безоплатної приватизації земель громадянами України. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». 2019. Випуск 30. С. 89-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2019_30_12

Інформаційні ресурси в Інтернеті

15. Інформаційно-пошукова система "Законодавство України" на офіційному сайті Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
16. Офіційний сайт Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Державного центру зайнятості <https://www.dcz.gov.ua/>

18. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру
<https://land.gov.ua/> Сайт ПНС ім. С. Кузнеця – Режим доступу:
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9919>